

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

PERSONEN

8 dames - 7 heren

Bert Vandaele, 35 j. directeur van de firma Zutterman
Rita, 33 j., zijn vrouw
Rik Vandaele, 33 j. broer van Bert
Magda, 32 j. vrouw van Rik
Pa, 64 j. vader van Bert en Rik
Ma, 64 j. moeder van Bert en Rik
Kommissaris, 50 j. politiekommissaris
Agent, 45 j.
Juffrouw Ketels, 55 j. sociale werkster
Mevrouw Baldur, 58 j. directrice van de kinderschool 'De
Zachte Hand'
Tante Martine, 58 j. meter van Bert (zus van zijn vader)
Karel, 35 j. wereldreiziger, vriend van Bert
Lily, 34 j. vrouw van Karel
Mevrouw Zutterman, 55 j. vrouw van Berts grote baas
Mijnheer Zutterman, 55 j. grote baas van Bert

DECOR

De eenvoudige, nette woonkamer van Bert en Rita. Er staan of liggen voorwerpen die er op wijzen dat zij een jong kind hebben. Er is een tuindeur waarlangs men ook het huis kan binnen komen.

E E R S T E   B E D R I J F

(Rita is aan de telefoon als het doek opgaat.)

RITA : Ja mama, ik heb alles netjes genoteerd... Nee, nee...
Ja, dezelfde hoeveelheid suiker aan het fruit
toevoegen... laten koken... Ja, natuurlijk... Goed...
Ik hoop dat de jam meevalt... Vanavond? Zeker!...
Uitstekend idee: we verwachten jullie... Bert kan elk
ogenblik binnen komen... Gewoonlijk rond 7 uur... half
acht... Nee, nee, mama: hij is altijd voorzichtig, dat
weet je toch! *(kijkt wrevelig)* Dat is zijn leven,
mama: bij de mensen komen, praten, zaken doen... Hij
is toch vertegenwoordiger, hé! *(Schudt het hoofd)*
Bert is Rik niet, mama: zie jij Bert in een bank
achter een bureau zitten? Hij houdt het geen dag
uit... Ja... Goed... Tot straks... Daag! *(Haakt in,
mompelt iets, haalt de schouders op, denkt een
ogenblik na, werpt een blik op de klok en gaat naar de
kast: neemt borden enz. en begint de tafel te dekken
voor het souper. Opeens komt Bert, haar man, als een
wervelwind binnengevlogen. Rita schrikt.)*

BERT : *(Stralend, opent de armen, laat zijn tas vallen en
roept:)* Mevrouw Vandaele, in mijn armen, en vlug wat:
dit is een bevel!

RITA : *(Kijkt hem stomverbaasd aan, aarzelt wat en gaat naar
hem toe.)* Maar... wat overkomt je?

BERT : *(Geeft haar een smakkende zoen en zegt dan teatraal)*
Je kreeg een innige kus van je man, je echtgenoot, je
wederhelft maar tezelvertijd ook - en dit voor de
eerste maal in jouw leven - dat hoop ik tenminste -
van de verkoopdirecteur van de wereldvermaarde
naamloze vennootschap Zutterman en C^o... *(Rita staart
hem niet-begrijpend aan.)* Waarom kijk je me zo aan?
Ik spreek toch Nederlands, niet?

RITA : *(aarzelend)* Verkoopdirecteur?

BERT : *(Valt met een zucht in een fauteuil neer, gedurende zijn relaas doet hij jas en das uit, schopt zijn schoenen uit.)* Wat een dag! Wat een dag! Ik ga het je uitleggen, kindje... Ik kom vanmorgen op het hoofdkantoor en mijnheer Peeters zegt me: je wordt bij de grote baas verwacht... Ik schrik me een ongeluk... Ik doe een bliksemgewetensonderzoek maar vind niets dat me een eventuele bolwassing van mijnheer Zutterman zou kunnen opleveren... Ik ga dus met kloppend hart naar de 'troonzaal'...

RITA : De... wat?

BERT : De 'troonzaal': zo noemen wij het bureau van de grote baas: alles is er immers enorm... Zijn schrijftafel: een vliegveld!... Ik klop aan; het lichtje flitst op groen... Ik trek erin...

RITA : *(hangt aan zijn lippen)* En... en dan?

BERT : Mijnheer Zutterman kijkt op. "Ah, mijnheer Vandaele!" zegt hij... Hij staat op en komt naar me toe. *(Bert staat op, steekt zijn vulpen als een 'dikke sigaar' in zijn mond en houdt de duimen aan zijn oksels; imiteert de zware stem van Zutterman.)* "M'n gelukwensen, mijnheer Vandaele: u bent de eerste in de verkoops promotie."

RITA : In wat?

BERT : In de ver-koops-pro-mo-tie... Dat ik dus, in procenten uitgedrukt, van alle vertegenwoordigers van de firma, de grootste vooruitgang heb verwezenlijkt... Je weet toch dat ze mij die rotsector hadden gegeven waarop, vóór mij, minstens drie vertegenwoordigers tanden hebben gebroken... Kortom... "Hartelijk proficiat" zei hij nog... Dat is toch al positief, dacht ik zo, want met die lui weet men nooit... *(prutst wat aan het knoopje van zijn hemdsmouw.)*

RITA : *(ongeduldig)* Vertel toch verder!

BERT : *(Kijkt haar lachend aan)* "Mijnheer Vandaele", zei

hij, "u hebt de bewijzen geleverd dat u, benevens de theorie, ook de praktijk van de doeltreffende prospectie en verkooptechniek onder de knie hebt. Daarom heb ik aan de beheerraad voorgesteld u tot verkoopdirecteur te bevorderen: u zult over drie maanden de heer Eugene Peeters opvolgen, die, zoals u weet, met rust gaat...

RITA : (*vliegt hem om de hals*) Heerlijk Bert, je bent...

BERT : (*na de omhelzing*) Het is nog niet alles, liefje: mijnheer Zutterman wil dat ik vooraf een zakenreis van ongeveer twee maanden zou ondernemen om, overal ter wereld, contact op te nemen met onze vertegenwoordigers om dus, met kennis van zaken, aan de slag te kunnen gaan... (*kijkt haar stralend aan*) Maar nu komt de klap: als beloning voor mijn eerste plaats in de verkoops promotie mag jij met me mee, helemaal op kosten van de firma! (*Uitbundige, gekke omarming, explosie van geluk.*)

RITA : (*terwijl ze hem omarmt*) Wanneer?

BERT : Over een zestal weken, denk ik. Ik moet de reis eerst grondig voorbereiden, afspraken maken enzomeer... We gaan naar Australië, Zuid-Afrika, Japan, de Verenigde Staten, Engeland, kortom: naar overal.. Wat zeg je ervan? Je ziet dat het avondschoon lopen geen verloren tijd is geweest: mijn Engels, Duits, Spaans zullen uitstekend van pas komen!

RITA : Twee maanden! De hele wereld zien! Je bent een bovenbeste man... Ze gaan nogal opkijken, zeg...

BERT : Wie?

RITA : De familie, je ouders, Rik en Magda, de burenen... Weet je nog hoe smalend Rik over jouw job sprak omdat je 'maar' met een koffertje rondzeulde?

BERT : Och kom: Rik spreekt over iets dat hij niet kent: hij is een geboren bureaucraat. Een actief leven als het mijne zou hem nooit liggen. Het is een kwestie van temperament, geloof ik... Zie je ons al gaan, Rita:

mijnheer en mevrouw Vandaele, ambassadeurs van Zutterman en C^o.. door afgunstige ogen nagestaard... Palace hotels... mét zwembad, natuurlijk... Mevrouw Vandaele, in snoezige toiletjes... (*als terloops*) O ja, Rita: je moet dringend aan jouw garderobe denken... New York... Commercial Building... Yes mister Vandaele; please mister Vandaele... En ik zal het die agenten van ons klaar en duidelijk wijsmaken, in mijn mooiste Engels: 'kom jongens, een beetje meer fut asjeblijft! Jullie laten zich slepen, hangen! Met onze prijzen en kwaliteiten kunnen jullie àlle concurrenten de nek omdraaien en verpulveren. Opgelet! Nu heb **ik** het roer in handen. Wie niet werkt, vliegt eruit! (*wat stilte*) Dit is de mooiste dag van mijn leven... na die van mijn huwelijk en die van mijn eerste-communie, natuurlijk... En ik krijg een grote wagen van de firma... én... een schattige secretaresse!

RITA : (*geveinsd-bezorgd*) Dat laatste is heel wat minder interessant, voor mij, bedoel ik...

BERT : (*schatert*) Och kom, jij! Of ik zou de Duitse zakenlui moeten nadoen...

RITA : Hoezo?

BERT : Die laten hun vrouw thuis en gaan met hun secretaresse op stap: voor nota's en zo... natuurlijk.

RITA : (*Kijkt hem eerst wat ondeugend aan*) Je zult het grote nieuws dadelijk aan jouw pa en ma kunnen vertellen.

BERT : O ja?

RITA : Mama heeft me daarnet getelefoneerd.

BERT : (*denkt even na*) Goed. We maken er een feestje van. We hebben nog wel ergens een fles wijn, niet? Wat sigaren, sigaretten...

RITA : (*Wil de keuken in gaan maar blijft opeens staan, komt op haar stappen terug en kijkt hem aan.*) Twee maanden op reis, zeg je, wij beiden... Maar... waar blijven we al die tijd met Bartje?

- BERT : (*Kijkt haar verbaasd aan*) Bartje? Geen probleem! Onze zoon gaat naar mijn ouders of naar Rik en Magda. Weet ik veel... We vinden wel iets.
- RITA : (*Niet helemaal gerustgesteld*) En als niemand op ons Bartje wil passen?
- BERT : (*met afwerend gebaar*) Rita! Ze zullen ruzie maken om onze jongen te krijgen. We gaan er straks met pa en ma over praten: alles komt dik in orde!
- RITA : Mama had het daarnet over jou...
- BERT : Wat zei ze?
- RITA : Dat ze zoveel liever wou dat je bediende was, net als Rik...
- BERT : Laat dat maar: ik ken dat verhaal uit het hoofd. **Wij** hebben onze leefwijze en **wij** zijn er tevreden mee, nietwaar, schat? (*Geeft haar een vluchtige kus, Rik en Magda komen langs de tuindeur binnen.*)
- BERT : (*verrast*) Hello! Jullie komen als geroepen: net op tijd voor het feest... Magda... Rik... (*begroetingen*)
- RIK : Feest? Waarvoor?
- BERT : (*tot Rita*) Heb je nu al nagekeken of we nog wijn hebben?
- RITA : Welnee: ik kreeg nog niet eens de tijd... (*af*)
- RITA : Moet je horen, broertje: ik werd vandaag tot verkoopdirecteur gepromoveerd... Maar dat is nog niet alles. (*Rita komt terug binnen met een fles wijn, haalt glazen te voorschijn en plaatst die op de tafel.*) Alvorens (*gemaakt-plechtig*) de 'directie' van mijn departement op mij te nemen, moet ik een wereldreis ondernemen om al onze zaakrelaties te contacteren... en... Rita gaat met me mee!
- MAGDA : Fijn zeg!
- BERT : We vertrekken over zowat zes weken... Er valt intussen nog veel te doen.
- MAGDA : Waar gaan jullie zoal heen?
- BERT : (*met wijds gebaar*) Oh! Naar overal: de Verenigde Staten, de Antillen, Zweden, Japan, Finland, Austra-

li...

RIK : Hoelang duurt die... 'uitstap'?

BERT : Twee maanden, denk ik...

RIK : Met het vliegtuig?

BERT : Natuurlijk!

RIK : Daar zou men mij niet in krijgen!

MAGDA : *(tot Rik)* Jij bent ook Bert niet.

RIK : Gelukkig maar!

MAGDA : Wat wil je daarmee zeggen?

RIK : Dat ik géén avonturier ben...

RITA : *(verbaasd)* Wat is er nu voor 'avontuurlijks' aan een zakenreis? Dagelijks ketsen duizenden zakenlieden de wereld af. Mét het vliegtuig. Je gaat toch geen dagen en weken aan auto- of treinreizen verprutsen als je, in enkele uren, ter plaatse kunt zijn met het vliegtuig!

RIK : Maar als zo'n vliegende sigaar neerploft, heeft sint Pieter dadelijk de handen vol.

BERT : Pas op, broertje: het is bewezen dat het vliegtuig vier maal veiliger is dan de wagen... Maar, kom: géén discussies vanavond... Gaan jullie toch zitten. Pa en ma komen straks ook nog! *(Bert schenkt de wijn uit.)*

MAGDA : *(geestdriftig)* Het wordt een heel ander leven voor jou, Bert!

BERT : Ik ga nog veel moeten leren, vrees ik. Zie je: je bent - als vertegenwoordiger - heer en meester in jouw sector. Collega's ontmoet je af en toe in het hoofdkantoor. Je praat met hen, er wordt eens een grap verteld, maar je hebt er verder geen uitstaans mee. Nu moet ik die lui leiding gaan geven, stimuleren, vermanen, aanporren, standjes geven, desnoods: ontslaan...

RIK : Je gaat je een boel narigheden op de hals halen, Bert! En, als je een tijdlang boeman hebt gespeeld, zullen de hoge omes van jouw bedrijf je opeens de bons geven. Ze strooien je nu wat zand in de ogen met een ronkende

titel opdat je je geestdriftig kapot zou werken, je wagen stuk rijden voor de 'firma', de...

MAGDA : (*wrevelig*) Jan Zanik op zijn best...

RIK : (*boos*) Is het soms niet zo?

BERT : (*lachend*) Jij verandert nooit! Jij hebt mama's zin voor tragiek met haar melk meegekregen. Ik wil kort repliceren: Zutterman is een veel te grote zaak om zich aan uitbuiterspolitiek en kleingeestigheden te buiten te gaan. Trouwens: rechten en plichten van de kadmensen staan vervat in een stevig contract. En die wagen van mij blijft voortaan netjes op stal voor Rita: ik krijg er één van de firma.

(Pa en ma komen binnen. Zij zijn eenvoudige mensen. Pa is een stille man, ma is bezig en uitsluitend begaan met het primair-moederlijke.)

MA : (*tot Bert*) Ah! Je bent al thuis. Sinds jij zo de baan op gaat ben ik nooit helemaal gerust. Een mens hoort en leest zo van alles. De krant staat iedere dag vol met...

BERT : Mama toch! Ik rijd al 13 jaar elke dag 200 tot 300 km. Ik had - goddank - tot nog toe geen enkele narigheid. Je weet dat ik voorzichtig ben en nooit risico's neem.

RITA : Er is groot nieuws, pa en ma!

MAGDA : Bert is directeur benoemd. Hij moet 2 maanden lang op reis... in het buitenland... De wereld rond! En Rita mag mee!

MA : (*tot Bert*) Is dat waar?

BERT : (*glunderend*) Welja. Ik ben nu verkoopdirecteur.

PA : Proficiat, jongen!

MA : Maar... die reis?

BERT : Jaja, dat is allemaal waar.

MA : En Rita gaat mee, zegt Magda...

BERT : Is dat niet fijn? Amerika, Afrika, Australië... Zut-

terman zit over heel de wereld.

MA : (*bezorgd*) En... waar blijven jullie al die tijd met Bartje?

BERT : (*kijkt even naar Rita*) Ik veronderstel dat het kind bij de familie welkom zal zijn.

RIK : Welke familie?

BERT : (*geprikkelde*) Wélke familie! De onze, natuurlijk: Rita heeft immers niemand meer. Dus bij jou... of bij mama...

RIK : Bij ons??

MAGDA : (*beslist*) Natuurlijk komt de kleine zolang bij ons.

RIK : (*tot Magda*) Ben jij soms getikt? Wij kwamen eigenlijk vertellen dat we weer een kindje verwachten... (*algemene verrassing.*)

RITA : (*tot Rik en Magda*) Proficiat, zeg! Wanneer: de blijde gebeurtenis?

MAGDA : Over zowat zeven maanden.

RIK : Daar zit het hem: ze is dan steeds een tijdlang onpasselijk... Vergeet daarbij niet dat we al twee kinderen hebben.

MAGDA : Niet overdrijven, Rik. Bartje is heus geen lastpost: hij zal het best stellen, met onze Frank.

RIK : Nee, Magda: je moet op jezelf passen: 2 kinderen + 1 + 1 op weg, dat is teveel voor jou.

MAGDA : Ik sla er mij wel door...

RIK : (*boos*) Nee!

MA : Rik heeft gelijk... Het is moeilijk... Lastig... (*tot Bert en Rita*) En bij ons kan het ook niet: jullie weten hoeveel last ik heb van die ellendige reuma...

PA : Ik zal me wel met de kleine inlaten: ik ga met Bartje wandelen, hem in bedje stoppen, verhaaltjes vertellen...

MA : Jij? De eerste dag, ja, maar dan wordt het: 'hou dat kind van mijn lijf!'

(*Onbehaaglijke stemming. Bert is - inwendig - boos.*)

Rita kijkt sip.)

MAGDA : We kunnen ook samen voor Bartje zorgen. (*Kijkt van de één naar de ander, maar er komt geen reactie.*)

BERT : Dank je, Magda: wij regelen dat wel. Het spreekt vanzelf dat we niet op reis gaan als we ons Bartje niet veilig weten. En ik sta erop dat Rita met me meegaat: het is voor haar - en misschien ook voor mij - een enige gelegenheid om de wereld te zien.

RIK : Ik vraag me af hoe jullie dat kind zomaar kunnen achter laten om een plezierreis te ondernemen.

BERT : (*boos*) Jij zult het nooit begrijpen, jij!

RIK : (*geprikkeld*) Het is algemeen geweten dat jij **al** het verstand hebt gekregen, maar ik noem het bij zijn ware naam: jullie maken zich plichtig aan kinderverwaarlozing! (*Het is ma aan te zien dat zij de mening van Rik deelt.*)

RITA : (*heftig*) Dat is niet waar!

RIK : ...en volgens de algemeen-bekende 'principes' van de zogezegde grote firma's, worden gezinnen aan flarden gescheurd, kinderen opgeofferd voor wat klatergoud van promoties en tweedehands-luxewagens; alle moraliteit te grabbel gegooid aan verleidelijke secretaresses... En nu zouden jullie willen dat wij daaraan meewerken... Als iemand kinderen heeft moet hij zijn leven schikken naar hen en niet andersom!

BERT : (*Kijkt hem lange tijd aan, weet zich te beheersen, zegt enkel:)* Amen...

MA : Kom, kom, geen ruzie maken, hé...

PA : Ik herhaal dat de kleine bij ons kan komen.

MA : (*nijdig*) En ik herhaal dat ik kindverzorg niet meer aan kan. Vorig jaar kon dat nog. Nu niet meer... die reuma... (*na een aarzeling, tot Bert*) Gisteren werd in de vergadering van de vrouwenbond ook over kinderverwaarlozing gesproken...

BERT : (*heel boos*) Je zegt dat op een toon alsof wij van

plan zouden zijn ons kind ergens als vondeling achter te laten. Ik kan jullie zeggen dat **mijn** familie in géén geval ons kind zal krijgen!

MA : Wind je niet zo op, jongen: luister liever naar mij. De spreker van gisteren zei dat kinderen van vaak afwezige ouders net weeskinderen zijn... aan erge stoornissen gaan lijden... vervreemden, hun... wat was het ook weer... o ja: hun vertrouwen verliezen en...

BERT : (*opgewonden*) ...tyfus krijgen, melaatsheid, cholera, en als toemaatje: de pest. Er komen overal etterbuilen te voorschijn, ze beginnen te stotteren, maar het ergst van als is dat hun armpjes inkrimpen en hun teentjes afvallen...

MA : (*boos*) Niet spotten met je moeder, jij! De spreker zei...

BERT : Het kan me allemaal niet schelen wat hij zei! (*wandelt driftig heen en weer*) De zaak is eenvoudig, mij dunkt: wij moeten - misschien voor de enige keer in ons leven - voor twee maanden op reis. Rita en ik zijn er ons goed van bewust dat we een kind hebben dat bijna 3 jaar is, en wij weten dat het al die tijd een degelijk onderkomen moet krijgen... Ik ben er ook van overtuigd dat hij géén stoornis, van welke aard ook, zal oplopen omdat hij ons een zevental weken niet zal zien. (*even stilte*) Ik had net tegen Rita gezegd dat mijn familieleden zouden twisten om onze zoon te krijgen... In plaats daarvan begint Rik te lummelen over het gevaar van vliegtuigreizen, de verkapte uitbuitersactiek van Zutterman én de onmogelijkheid Bartje op te nemen... Mama heeft het dan over de verschrikkelijke plagen die ons kind zullen treffen...

MAGDA : Je moet het niet zo hoog opnemen, Bert...

BERT : O nee! De eer die mij te beurt valt wordt toch ook door de familie gedeeld, meen ik! Toen ik 13 jaar geleden voor het eerst als vertegenwoordiger de baan opging, was ik in de ogen van sommigen hier een

bedelaar, een sukkel... voor niets anders goed dan om van deur tot deur te gaan smeken. Dat dachten jullie, omdat jullie niet wisten en nog niet weten dat de vertegenwoordiger een heel belangrijk personage is in een bedrijf: hij is de ambassadeur van de firma... (*Rik schudt wat spottend het hoofd, Bert vliegt tegen hem uit.*) Jij weet het in alle geval niet en mama ook niet. Ben jij een goede bediende? **Ik** heb de bewijzen geleverd een goede vertegenwoordiger te zijn. Elk zijn job!

RITA : (*stilletjes*) Bartje...

BERT : (*met beslist gebaar*) Géén zorgen over hem, Rita! Wij - dat wil zeggen: jij en ik - gaan dat regelen. Wij weten nu dat mijn 'familie' niets voor ons en voor ons kind voelt.

MAGDA : Dat mag je niet zeggen, Bert. Ik wil graag Bartje opnemen en...

RIK : (*boos, tot Magda*) Je moet het niet zo uitleggen. Nee is nee omdat je het niet zult aankunnen... Ik weet niet wat je bezielt om je voor andermans kind te gaan afsloven. Terwijl "mijnheer de directeur en zijn dame" ergens aan de overkant van de wereld goede sier maken, zou jij hun kindermeid spelen! Je hebt al jouw handen vol met...

BERT : (*heel boos*) Ik wou toch graag, Rik, dat je wat op je woorden zou passen...

PA : (*tot Rik*) Dat mag je niet zeggen, Rik...

MAGDA : (*tot Rik*) Hoe kun je zoveel onzin verkopen! Het zal ons, jammer genoeg, nooit overkomen dat we eens voor twee maanden op reis kunnen gaan op kosten van een ander!

RIK : (*gestoord, tot Magda*) Het is voor 'mevrouw' dus niet voldoende dat ik, amper 33, het al tot onderafdelingschef heb gebracht?

MAGDA : Daar gaat het niet over. Jij hebt een vaste, onwrikbare, stabiele betrekking die helemaal in jouw lijn

ligt. Bert zit in de zaken: dat is heel iets anders... Broers en zusters moeten niet heelder dagen in elkaars huis zitten of zich bemoeien met dingen die hen niet aangaan, maar zij zijn dé aangewezen personen om bij te springen, te helpen waar nodig is. Jij schijnt te vergeten dat Rita op onze kinderen heeft gepast toen ik, vorige maand, met griep in bed zat, en toen ik ons Liesje kreeg...

RIK : (*zakelijk*) Dat was iets anders: ziekte, bevalling...

MAGDA : Bert en Rita gaan niet voor hun plezier op reis: dat zal er misschien af en toe bij komen, maar ik ben ervan overtuigd dat het voor Bert heel lastig zal zijn al die zakenlui te ontmoeten, besprekingen te voeren. En Rita kan mee omdat haar man zo zijn best heeft gedaan... Ik herhaal dat ik heel graag Bartje in huis wil nemen.

RIK : (*boos, tot Magda*) Geen woord meer daarover, Magda.

(Er wordt gebeld. Rita even af. Komt terug met een grote bloemruiker. Iedereen kijkt verwonderd.)

RITA : (*zoekend naar het kaartje*) Van wie kan dat zijn... Hier heb ik het...

BERT : (*Gaat naast haar staan om mee te lezen*) Het is voor jou, Rita... (*glunderend*) Van mevrouw Zutterman... Fijn zeg... Wat staat er op, Rita?

RITA : (*leest*) 'Met mijn hartelijkste gelukwensen voor de benoeming van mijnheer Vandaele. Emilienne Zutterman - Deridder...'

(Rik barst bijna van afgunst. Magda leeft hartelijk mee. Pa kijkt fier. Ma is bezorgd.)

BERT : Snel... een vaas, Rita... Kijk eens aan... Van een attentie gesproken...

(Rita's geluk wordt fel getemperd door de discussie. Ze neemt een vaas en schikt de bloemen.)

RIK : Magda, we gaan naar huis.

MAGDA : Nu al?

RIK : *(wat bitter)* Je ziet toch zelf dat we hier niet op onze plaats zijn...

MA : *(tot Bert)* Wij zijn geen mensen voor al die glorie... Ik hoop toch, jongen, dat je het niet in jouw hoofd gaat steken...

BERT : Wees gerust, mama: ik zal het vooral in mijn portefeuille steken...

(Rik staat op, mompelt een afscheidsgroet en gaat alvast naar de deur. Magda geeft Bert en Rita een kus en maakt een verontschuldigend gebaar. Beiden af.)

MA : *(staat op)* Kom Kamiel, we gaan ook naar huis... *(tot Bert en Rita)* Ik vind het werkelijk jammer voor Bartje...

BERT : *(vastbesloten er geen woorden meer aan te verspillen.)* Dat komt allemaal in orde, mama: maak je maar geen zorgen.

MA : Vraag eens raad aan nicht Angèle.

BERT : Angèle heeft daar niets mee te maken: wij lossen het wel zelf op. Trouwens, als zij een nieuwtje verneemt, weet de hele stad het binnen de tien minuten!

MA : *(gestoord)* Angèle is wijs. En verstandig..

BERT : Een klappei, dat, ja.

MA : *(boos)* Wel, **ik** ga er haar over spreken. Kom, Kamiel.

PA : Bert heeft gelijk: dat zijn haar zaken niet. Onze jongen is verstandig genoeg om...

MA : Angèle heeft me altijd goede raad gegeven... Kom nu... *(beiden af)*

BERT : *(wandelt met grote stappen door de woonkamer)* Heb je van je leven!

RITA : *(heeft tranen in de ogen, legt haar armen om zijn hals en haar hoofd tegen het zijne.)* Ik heb het je nog gezegd, Bert, maar jij zei: ze gaan ruzie maken om voor onze zoon te mogen zorgen...

BERT : Magda wou het onmiddellijk doen, heb je toch gehoord... maar die sufferd van een Rik... En van die 'reuma' van mama geloof ik geen snars: ze past wel op de kinderen van de burens als ze er eens een dagje uittrekken. Maar kom: we lossen het wel op.

RITA : Ik ben er toch niet helemaal gerust in, Bert. Eén ding staat vast; als Bartje geen veilig en degelijk onderkomen heeft, ga ik niet mee op reis.

BERT : *(wrevelig)* We zullen een 'veilig onderkomen' voor hem vinden, Rita, en jij gaat met me mee. Is dat duidelijk? En nu gedaan met het gezeur... Ik wou er een feestje van maken! Bah! *(even stilte, Rita neemt de nog half volle glazen wijn naar de keuken mee en komt dan terug.)* En mocht het gebeuren dat we niemand vinden om voor Bartje te zorgen, plaatsen we hem in Stella Matutina, die home voor...

RITA : *(beslist)* Dat nooit, Bert! Ik blijf nog liever thuis... *(kijkt hem met smekende blik aan)* Ik zal me eerst geestdriftig op de reis voorbereiden als ik me geen zorgen hoeft te maken over ons kind. Beloof me... *(Er wordt gebeld. Bert kijkt Rita aan. Even af. Komt terug met de politiekommissaris en een agent.)*

BERT : *(Heel verwonderd)* Mag ik weten, heren...

RITA : *(ontsteld)* Wat gebeurt er?

KOMMISSARIS : *(zelfzeker)* Dat merkt u zo dadelijk, mevrouw. *(Haalt notaboek boven)* U bent man en vrouw?

BERT : Ja...

KOMMISSARIS : Albertus Vandaele?

BERT : *(geprikkelde)* Inderdaad...

KOMMISSARIS : Hebben jullie een kind?

BERT : Ja. En...?

KOMMISSARIS : Waar is het?

BERT : In bed, natuurlijk...

KOMMISSARIS : Toon me dat kind! (*Even af met Bert. Terug.*)

BERT : Wilt u me eindelijk zeggen wat er aan de hand is?

KOMMISSARIS : Ik stel de vragen, u antwoordt. Is dat begrepen? Wat bent u met dat kind van plan?

BERT : (*onthutst*) Hoezo? Helemaal niets.

KOMMISSARIS : (*zelfzeker, tot agent*) Hoor je dat, Alberic: mijnheer is niets van plan... Klassiek... (*tot Bert*) Ik ga het u zeggen, mijnheer: u staat op het punt uw kind in de steek te laten! Weet u wat dat betekent? En dat dit een strafbare daad is?

BERT : (*met halve stem*) U bent gek, kommissaris!

KOMMISSARIS : Wat?? Dat is smaad aan een politieofficier!

BERT : Waar haalt u het in 's hemelsnaam, om zo'n dingen te veronderstellen!

KOMMISSARIS : Zoekt u - al dan niet - van uw kind af te geraken?

BERT : Helemaal niet! Wat denkt u wel: ons Bartje! Laten we ernstig blijven, kommissaris!

KOMMISSARIS : U kunt flink comédie spelen, mijn beste heer, maar het zal niet baten. Ik ben al te lang bij de politie om me door individuen als u foefjes te laten wijs maken.

BERT : Kan het soms niet zijn dat men u heeft beetgehad? Dat men u wat op de mouw heeft gespeld?

KOMMISSARIS : Wat? Mij, kommissaris, beet nemen? Dat is ongehoord!

BERT : Laten we het zachter uitdrukken: dat men u verkeerd heeft ingelicht of te hard van stapel is gelopen...

KOMMISSARIS : U probeert op wat onhandige wijze uit mijn net te ontsnappen maar dat is vergeefse moeite: de persoon die ons nopens uw voornemens heeft ingelicht, staat boven alle verdenking. Daarbij: haar wettige echtgenoot is brandweerman...

BERT : (*Kijkt eerst naar Rita, dan naar de kommissaris en*